

[Finansministeren]

steringer). Den anden halvdel skyldes, at vi skal betale renter af gæld, vi har pådraget os, fordi vi mange år har produceret og solgt mindre, end vi selv har forbrugt her i landet. Underskuddet skyldes altså i lige høj grad »fortidens synder« og »dagens synder«.

Man kan skabe balance enten ved at øge produktionen i betalingsbalanceerhvervene (= de erhverv, der eksporterer eller som er importkonkurrerende) eller ved at skære »forbruget« ned. Produktionsforøgelse giver flere beskæftigede, men »forbrugs«-nedsækering giver færre beskæftigede.

Hvis man har »fuld beskæftigelse«, kan man ikke øge produktionen i betalingsbalanceerhvervene, uden at der først frisættes res-

sourcer gennem »forbrugs«-nedsækering. Dette var problemstillingen for dansk økonomi op til oliekrisen i 1973. Man skulle *både* skære ned, f. eks. i den offentlige sektor eller i boligbyggeriet, og stimulere produktionen i betalingsbalanceerhvervene gennem en konkurrenceevneforbedring.

Efter oliekrisen i 1973 steg arbejdsløsheden fra et årsniveau på ca. 30.000 til ca. 190.000 i 1978. I år ventes en arbejdsløshed på ca. 175.000 (hvilket dog ikke er udtryk for en reel nedgang i ledigheden, men et resultat af efterlønsordningen og jobtilbudsordningen for langtidsledige). Danmarks økonomiske balanceproblemer har derfor en anden karakter i dag. Se figur 1.

¹⁾ De økonomiske vismænd beregnede – før de seneste olieprisforhøjelser – betalingsbalanceunderskuddet til ca. 18 mia. kr. i 1982.